

תכנון המשפחה ומניעת הריון

1. אזהרות

אין כאן פסיקה הלכתית אלא מלאכה של סדור פסקים של תלמידי חכמים הכתובים בספרים או שנאמרו לי בתשובה על שאלותי.

יש בענין זה שיטות יותר מחמירות (מנחת יצחק ח"א קטו. ח"ג כה—כו. ח"ד קכ. ח"ה ק—קייג. ח"ו קמד). שיטות „בינוניות“ (אגרות משה ח"א סב—לח. ח"ב יז. ח"ג יג, טו, כא, כב, כד) ויותר מקילות (ציץ אליעזר, ח"ו מב—פד; ח"ז מח פה; ח"ט נא; ח"י כד; ח"א סג). הכיוון הכללי של הדברים הבאים הוא מקל ביותר. על זה נאמר „המקל יש לו על מה לסמוך, והמחמיר תבוא עליו הברכה“ ויבואר בפנים.

כל הכתוב כאן הוא לעיין בעלמא כדי לעזור לברר את הנושא, אבל כל התלטה מעשית של מניעת הריון צריכה להיות על פי הדרכת תלמיד חכם ובירור הלכתי בכל מקרה לגופו של ענין.

השאלות שתתבררנה בהמשך הן:

האם מותר למנוע הריון? מה הן הסיבות המתירות? מה הם האמצעים המותרים? האם מותר להרחיק לידות? האם זה רצוי?

2. הבעיות הכלליות שבמניעת הריון

שאלה: מה הן הבעיות ההלכתיות הכרוכות במניעת הריון?

תשובה: יש שתי בעיות עקריות: א. עצם מניעת ההריון. ב. האמצעים שמשמשים לכך.

א. עצם מניעת ההריון מהווה בעיה כי התורה צויתה „פרו ורבו“, לכן יש לברר אם מותר לעשות פעולות מכוונות כדי להמנע מכך.

ב. אמצעי המניעה מהווים בעיה, מפני שיש בתורה אסור השחתת זרע, כמו שמסופר על אונן שהמיתו אלקים כי שיחת ארצה. ולכן יש לברר מה הם אמצעי המניעה שאינם נחשבים כהוצאת זרע לבטלה. שתי השאלות האלה נפרדות זו מזו, שהרי אפשר למנוע הריון ע"י „הרחקה טבעית“ בלי שמוש באמצעי מניעה ואז אין בעיה של הוצו"ל אבל תשאר בכל זאת שאלה של פרו ורבו. וכן באופן תיאורטי אפשר להשתמש באמצעי מניעה אף אצל אשה שאין סכויים שתכנס להריון כגון מעוברת וכו', שממילא לא תכנס להריון ותשאר השאלה של הוצו"ל.